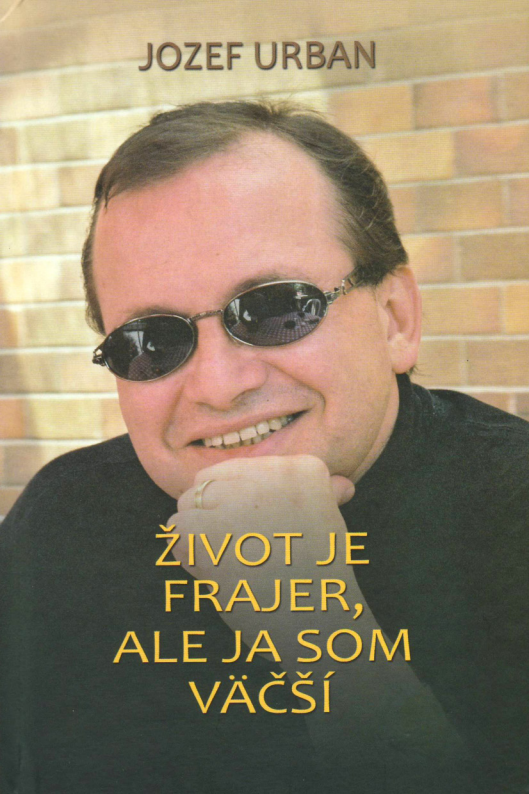

A portrait of a middle-aged man with dark hair, wearing dark sunglasses and a black turtleneck. He is smiling and has his right hand resting under his chin, with a gold ring on his ring finger. The background is a light-colored brick wall.

JOZEF URBAN

ŽIVOT JE
FRAJER,
ALE JA SOM
VÄČŠÍ

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV

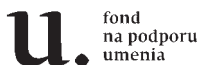

JOZEF URBAN

ŽIVOT JE
FRAJER,
ALE JA SOM
VÄČŠÍ

Copyright © Jozef Urban dedičia 2016
Epilogue © Ondrej Kalamár 2016
Cover Design © Ľubica Končeková 2016
Slovak Edition © Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r. o. Bratislava
e-mail: vsss@stonline.sk
<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu umenia

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV,
spol. s r. o.

Jozef Urban: Život je frajer, ale ja som väčší
Zostavil a doslov napísal Ondrej Kalamár
Zodpovedná redaktorka Zuzana Kuglerová
Fotografie na strane 2 Peter Leginský
a na stranách 8, 92, 214 a 262 Ľubo Vojtek
Sadzbu a obálku s použitím fotografie Petra Leginského
graficky spracovala Ľubica Končeková
Tlač P + M, s. r. o., Turany
Prvé vydanie
Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-934-3

JOZEF URBAN

ŽIVOT JE
FRAJER,
ALE JA SOM
VÄČŠÍ

A TRESTANÝ SOM BOL,
LEN DODNES NEVIEM,
KOĽKO ROKOV SOM DOSTAL

Sonety a sonetové vence

MALÝ ZÚRIVÝ ROBINSON

„Čím je svet mŕj?“

Vladimír Čort

I.

Tak strašne nerád ráno vstávam

zo zabúdacej postele

Ráno je múdre

preto bije

preto je zlé a umelé

Surrealisti zametajú

klasicky nudné chodníky

Kam sa len pozrieš

všade útek

k nikomu

nikam

pred nikým

Podám si ruku s vlastnou básňou

Teší ma slečna

verte mi

Musím vás ale trochu šetriť

pre konvencie

pre schémy

Mám tendenciu občas myslieť
rozprávam šálke od mlieka
Narodil som sa na dvoch miestach
sám k sebe idem

zdáleka

Ved' je to horšie ako cesta
v hromadnej mestskej doprave
Som decko rečí

decko smogu

zarastené

a sopľavé

pózujúce a obyčajné
a našťastie aj trpiace

Kto ste vy čo sa každé ráno
dobohujete do práce?

Mení sa hudba môjho detstva
keď z mercedesu zakýva
krehučká láska z prvých básní
váhajúca

a hanblivá

Tak jeden chlapec zmeškal návrat
do džungle

medzi gorily

K pomníčkom bláznov kladiem sviečky
na dôkaz že sme

tvorili

na dôkaz že sme mali slová

s rezonanciou veľkých gest
na dôkaz že sme milovali
a mali mlieko

chlieb

a česť

Tak strašne nerád ráno vstávam
a predieram sa do školy

Mení sa hudba môjho detstva
Bolí to bolí
Prebolí

II.

Závidieť mŕtvym

to nie je môj štýl

Je predsa toľko skvelých ženských sprayov
hokeja básní neporiadku

a mesiášov v erbe s beznádejou

Dobitý Nezval nesie svoje flámy
na čele

ako doživotný kríž

Bejrút sa trasie pod paľbou

ty podo mnou

A robíš sa že spíš

Možno raz budem chápať viac

no zatiaľ iba poťahujem z marsky

bijú ma vlastné city

a pre filmy sa učím

po maďarsky

postávam chrbtom k hodinám

vrtám sa v novinách

a v knedliach

z nedávnych dávnych lások

a z televíznych správ som

vedľa

Pod krupobitím luxov na ihriskách
závidím hráčom prémie
a pri pohľade na skrížené tiene
nechápem hĺbku

schizofrénie
ktorá nás chytá meter od výťahu
na druhom svete
za dverami domu
Máš prebytočný bozk
a dáš ho soche
lebo z tých živých
niečo komu

Anjeli strážni sa už nenosia
Tak ako korzet
vyšli z módy

Mám radšej zvuky fonoték
než tackanie sa od plameňa
po dym
a v žalúdku mám polobohov
panákov v dobrej forme

Aparatúry
Pivo v plechovkách
O inom radšej nehovorme
Zväz producentov ohlušených detí
diskomaniakov v erbe s beznádejou
inteligentov na baterky

oňuchávačov pizze

drahých sprayov

Uvidieť Neapol a zomrieť

Zmeškal si návrat

Nechápeš

Uvidieť Neapol a zomrieť

Uvidieť Libanon

a zomrieť

zomrieť tiež

Lásky sa končia inak ako vlani

Inak sa končia obchody

aj vojny

A v tvojom tele okrem mňa

vibruje naše storočie

Storočie nepokojných

III.

Za všetky mozgy skladám žalm
a prišlo mi ich ľúto
väznených v plánoch
z ocele

Mali sme radšej zostať pri mamutoch?

Videl som včera Neróna
Mal bubblegum a bubblereči
Rím ešte stál
a Nero vravel
Zabudni chlapče že si niečí

Videl som včera Caesara
Pri Rubikone skúšal nový chrup
a usmieval sa ako imbecil
na státisíce bojachtivých trúb

Videl som Anglicko a Claudia
keď v krátkych dávkach
rozprával svoj príbeh

Videl som Caligulu
čo viedol vojnu s Neptúnom
keď prišiel na to že mu
šibe

Narodil som sa na dvoch miestach
A medzi nimi leží ostrov
kde nikto nemá v rukách

bič

a nenúti ťa hýbať kostrou
kde v telke nie sú rímski psychopati
len oči dievčat z prvých stránok
kde ty si ty

a nikto iný

máš vlastnú ženu

fajku

spánok

Prišiel čas požierania malých
keď vojaci sa trepú na Grenadu
a deťom do postieľky
Prišiel čas požierania malých
Nebudem nikdy veľký
Revolverová revolta
Nafetovaný hardrock versus opera
Diskoorgazmy slečíniek

a bomby

Diplomat sa tu mení

na zviera

Vypočítané porcie
vypočítané deti

všetko profi

aj básničky

a názory

a katastrofy

Otcovia rodín s pivom hore pupkom
a hore bruchom ryby
potraty popol síra stres
zháňanie svedkov pre alibi
Abnormalita normálnych
a rady na myšlienky
rakovina

a rakety

a rachot

a navrch ešte

vyšinutý Yankee

Za všetky mozgy skladám žalm
za všetkých ktorí nedomilovali
Hľadám svoj ostrov

Prišiel čas

Čas požierania malých

IV.

Nejaká hudba duní z rádia
Dnes parlamenty končia
bitky v piesku
a v minulosti malý Chaplin hľadá
zúfalo smutné tváre
pre grotesku

Veríme menej svojim novým láskam
a púpavám
a snom
a sebe samým
Človek má iba málo krajín
s kvietkovanými lietadlami

Inzerátový ideál
čo nefajčí a nepije
A pretože je život krutý
vo filmoch treba
happy end
A pretože je život zvláštny
hľadáme jeden pre všetkých
Uliciam vládnu pohľady
a tašky
a uspávacie tabletky
Objavovanie Amerík

Kolumbom do rúk vajcia
namätko
No predsa človek nerád nechá lístok
Odpustíte že som
utiekol

Vraciam sa tam kam sa raz vrátia všetci
Na ostrov kde ma prejde zúrivosť
Vo vlastnej špine spravím
raziu
ved' som tam taký výnimočný hosť

Človek sa vracia
a je ľudskejší
Dievčatám s vášňou pre kvety sa klania
Prosím ťa trochu klam a vrieskaj
pre poéziu zmierovania

Mení sa hudba môjho detstva
Už menej rinčí
a viac premýšľa
Sentimentálna prvá trieda
Kto vie kam si odišla?

Kedysi dávno horel Vietnam
To som mal sviečku pod nosom
a hrče
Stále viac máme plameňov
Žijeme vyššie divšie prudšie

Vo vlastnej špine hľadám korene
Nad vlastnou špinou premýšľam
Ó moja nebotyčná sprostosť
Kto to vie kam si
odišla?

V.

V rátaní vrabcov robím pokroky
Kalendár mením
na strakaté blues
Ktorá z máp pozná naše ostrovy
schované v tieni
maskovacích blúz?
Pozývam k sebe profesorov s vášňou
pre motýle
a premýšľanie
Už celé mesto flegmaticky zhaslo
a každý chrápe
iba ja nie

Mŕtvi
sú živí bez práva mať hlas
Sarkasticky si klopujú na čelo
Tisíckrát sme sa snažili
byť pánmi
a miliónkrát nás to
bolelo
Blues pre môj ostrov kope do verklíkov
kde stáda slepcov melú
naše hlasy
Má čakať na svoj vyrátaný osud
Má počkať na smrť
ale nepočká si

Píšeš mi odkaz na zdrap zo zošita
a vonkoncom nič nepochopíš
Mám právo zízať

Na teba

aj na svet

Láskavo odlož slzičky

a dopíš

Tu kdesi v kúte na nás cieli báseň
tak ako ihla s drogou na žily
Vstup do neba sa nekoná

Je trápna

Primálo sme si

nažili

Chýbal nám drobný ostrov v Atlantiku
Ja som si písal

ty si zívala

Boli sme dosiaľ hrozne krátko

mŕtvi

na slušný život

moja bývalá

Čo s tebou keď svoj ostrov ešte nemáš?
Čo s tebou keď sa všade zabíja?

Môj starý dobrý meter od výťahu
Pohľad

a noc

a schizofrénia

VI.

Rad pred Čedokom

to je harfa

Kľukatá

ťažká

napätá

Do plaviek vhupnú pivné bábovky

Páni ich pôjdu škvariť do sveta

Rad a sneh

Biela záplata

na dierach v našom svedomí

rozstrapkaná a neporiadna

Rad

Otázniky

Sme to my?

O kúsok ďalej mäsiar seká mäso

Aj ľudí seká

Znami

Neznami

Je ako stará prostitútka z Viedne

Privyrába si

stehnami

Nepadne ani slovo o satire

Pri stole sa vždy končí revolta

Mäsiar sa smeje

A ja akoby som

na obed žuval jeho
renaulta

O kúsok ďalej amorálny amor
Puberta
bozk

a kino za pár korún
kým pobúrení klasici
sa poddávajú morálnemu moru
pri ktorom černie jazyk
od hromženia
že to a to a hlavne mládež hnije
v poryvoch sexu
elektrickej hudby
a záchodovej poézie

Objavovanie Amerík
Kolumbom do rúk vajcia
namätko
A predsa človek nechá lístok
Odpusťte že som
utiekol

Raz bude slávny návrat z ostrova
s básničkou o tom že je všetko inak
Raz bude slávny návrat z ostrova
Posledný návrat strateného syna